

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Надя Георгиева Велинова-Соколова,
Стопански факултет,
Софийски университет „Св. Климент Охридски“

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор на науките”

в Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки

Професионално направление 3.8. Икономика

Author: проф. д-р Юлия Георгиева Добрева

Topic: Глобални, регионални и национални измерения на социалните неравенства.

1. Общо описание на представените материали

Със заповед № 698 от 16.12.2024 г. на Ректора на Висше училище по застраховане и финанси проф. д.ю.н. Борис Велчев съм определена за член на научното жури за осигуряване на процедура за защита на дисертационен труд на тема „**Глобални, регионални и национални измерения на социалните неравенства**“ за придобиване на научна степен „доктор на науките” в Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, Професионално направление 3.8. Икономика. Автор на дисертационния труд е **проф. д-р Юлия Добрева** – кандидат към катедра „Финанси“.

Предадените от проф. д-р Юлия Добрева материали включват документи по представен опис:

1. Дисертационен труд за придобиване на образователно-квалификационна степен „доктор на науките”.
2. Афгореферат
3. Декларация за оригиналност
4. Справка за наукометричните показатели за „доктор на науките“
5. Списък на публикациите
6. Резюмета на публикациите по дисертационния труд
7. Списък на цитиранията
8. Автобиография

9. Приложени текстове на публикации

Кандидатът е приложил 1 брой студия, 1 глава от монография и 9 публикации.

Предоставените публикации, свързани с процедурата по придобиване на НС “доктор на науките” по направление 3.8 Икономика отговарят на изискванията.

2. Кратки биографични данни за кандидата

Проф. д-р Юлия Добрева притежава магистърска степен по Бизнес администрация, както и докторска степен по Икономика. Завършила е СУ "Св. Климент Охридски", където защитава докторската си дисертация на тема "Оптимизационното моделиране при изследване на устойчивото развитие" през октомври 2011 г. Тя има дългогодишен опит като изпъкнат учен и преподавател във Висшето училище по застраховане и финанси (ВУЗФ). От 2021 г. е заместник-ректор по учебната дейност на ВУЗФ. Научните ѝ разработки акцентират върху устойчивото развитие и иновациите в сферата на икономиката и финансите. В момента води курсове като „Устойчиво развитие“, „Корпоративни финанси“, „Поведенчески финанси“, „Управленско счетоводство“, „Финансово отчитани и анализ“ и др. Автор е на два учебника, три книги и редица статии и научни публикации, посветени на проблемите на устойчивото развитие, глобалната икономика, поведенческата икономика и институционалното развитие.

3. Характеристика и оценка на дисертационния труд

Представеният дисертационен труд на тема „Глобални, регионални и национални измерения на социалните неравенства“ представлява една задълбочена научна разработка, свързана със социалните неравенства. Трудът е структуриран в увод, 3 глави, заключение и приноси моменти. Информацията в дисертацията е визуализирана в 31 фигури и 11 таблици. Списъкът на използваната литература се състои от 137 източника. Структурата на дисертационния труд отговаря на изискванията, както и са спазени добрите изследователски практики. Тя е логическа издържана.

В увода на дисертационния труд се обосновават актуалността и практическата значимост на изследването. Дефинирани са обектът, предметът, целта и задачите на изследвания проблем. Формулирана е изследователската теза, защитавана в дисертационния труд. Представени се методологията и ограничителните условия на изследването.

В първа глава са посочени теоретичните изисквания и основни характеристики на неравенствата. **Втора глава** акцентира на глобалните и регионалните аспекти на неравенствата, а в **трета глава** – на спецификите на неравенствата на национално ниво.

След внимателен преглед на дисертационният труд смятам, че заложената цел и поставените задачи са постигнати, а изследователската теза – доказана.

4. Приноси и значимост на разработката за науката и практиката

Представените приноси с научен и научно-приложен характер отразяват много точно изследваните проблеми и постигнатите резултати, заложи в дисертационния труд. Напълно съм съгласна с така представените приноси, а именно:

1. Извършен е теоретичен преглед на основните термини и индикатори, използвани за измерване на неравенството и тяхното приложение.
2. Доказано е, че чрез иновации и съзидателно разрушение, чрез високо продуктивни инвестиции може да се преодолеят неравенствата в доходите в условията на финансови и икономически кризи, както и при икономики в преход.
3. Извършен е анализ на неравенството в България в контекста на региона, като са очертани тенденциите за периода 2000-2022, и са предложени начини за намаляването му в бъдеще.
4. Анализирани са проявите на неравенството в различни региони на света и са открити спецификите на неравенството в Европа, съпоставими с неравенството във водеща икономика като тази на САЩ.

Представеният дисертационен труд е оригинална научна разработка на автора и съдържа оригинални резултати, получени при проведени самостоятелни научни изследвания, които имат практическо значение и приложение. На база на посочените приноси категорично мога да посоча, че разработката има голямо значение за науката и практиката в областта на устойчивото развитие и отчитането на неравенствата в социален и икономически аспект.

5. Преценка на публикациите по дисертационния труд

По дисертационният труд автора представя 11 /единадесет/ публикации, от които 9 статии, 1 студия и 1 глава от монография. Те са публикувани самостоятелно, като 2 от тях са на български език, а останалите на английски език. Представените публикации са направени в

периода 2021 - 2023 г. и представят актуални теми, свързани с проблемите на неравенствата и на икономическото развитие, както и на влиянието на пандемията от COVID – 19 върху нивата на заетост в Европа и в частност в България. Те са публикувани в рецензирани неререферирани научни издания. Те отразяват постигнатите резултати на дисертацията.

6. Преценка за изпълнение на минималните национални изисквания

Представената справка за изпълнение на минималните национални изисквания за придобиване на образователната и научна степен „доктор на науките“ в професионалното направление 3.8. Икономика показва наличието на 440 т. от минимално изискуеми от 350 т., което напълно отговаря на нормативните изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и на Правилника за прилагане на ЗРАСРБ.

7. Автореферат

Авторефератът представя коректно дисертационният труд. Той е с общ обем от 64 стр. и е структуриран по следния начин: увод, три глави, свързани с темата на дисертацията; заключение и изводи, справка за научните и научно-приложните приноси в дисертационния труд и списък на публикациите по темата на дисертационния труд. Авторефератът е изготвен съгласно съответните изисквания на нормативната уредба и отразява основните резултати, постигнати в дисертационния труд, представен за присъждане на научна степен „доктор на науките“.

8. Критични забележки и препоръки

Критични бележки и препоръки към докторанта нямам.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд *съдържа научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за прилагане на ЗРАСРБ. Представените материали и дисертационни резултати **напълно** съответстват на специфичните изисквания на Правилата за условията и реда за придобиване на научната степен “доктор на науките” във Висшето училище по застраховане и финанси.*

Дисертационният труд показва, че кандидата **проф. д-р Юлия Добрева** притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения по Професионално направление 3. 8. Икономика, като **демонстрира** качества и умения за самостоятелно провеждане на научни изследвания.

Поради гореизложеното, убедено давам своята **положителна оценка** за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и **предлагам на почитаемото научно жури да присъди научна степен „доктор на науките“** на **проф. д-р Юлия Добрева** в Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки; Професионално направление 3. 8. Икономика;

13.02.2025 г.

Рецензент: .....

(проф. д-р Надя Велинова-Соколова)